

4. bekkjarnámskrá

skólanámskrá Hvaleyrarskóla

Skólaárið 2023-2024

Skólanámskrá Hvaleyrarskóla
Útgefin 2023

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla
© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður
Ábyrgð: Kristinn Guðlaugsson skólastjóri

Útgefandi: Hvaleyrarskóli
Akurholti I
220 Hafnarfjörður

netfang: hvaleyrarskoli@hvaleyrarskoli.is
veffang: <http://www.hvaleyrarskoli.is>

Efnisyfirlit

II. Skólastarf 4. bekkjar.....	4
II.1. Samantekt kennslu í 4. bekk.....	5
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar.....	6
II.3. Kennsluáæstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn	6
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	8
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi	8
III. Náms svið og námsgreinar.....	9
I. Lykilhæfni.....	10
I. Íslenska	12
I.1. Talað mál, hlustun og áhorf.....	13
I.2. Lestur og bókmenntir	14
I.3. Ritun.....	16
I.4. Málfræði	17
2. Erlend tungumál	19
2.1. Enska.....	19
3. List- og verkgreinar	20
A. Listgreinar.....	22
3.1. Sviðslistir – dans og leiklist.....	22
3.2. Sjónlistir – myndmennt.....	23
3.3. Tónmennt.....	24
B. Verkgreinar:.....	25
3.4. Heimilisfræði	25
3.5. Hönnun og smíði.....	26
3.6. Textílmennt.....	27
4. Náttúrugreinar.....	27
4.0 Náttúrufræði.....	30
5. Samfélagsgreinar	35
5.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði	35
5.2. Jafnrétti og lífsleikni	36
5.3. Landafræði, saga, og sam-/þjóðfélagsfræði	37
6. Skólaíþróttir	39
6.1. Íþróttir	40
6.2. Sund.....	42
7. Stærðfræði.....	45
7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði	47
7.2. Tölur, reikningur og algebra.....	48
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi.....	49
8. Upplýsinga- og tæknimennt.....	51
8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði.....	51
8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	52

II. Skólastarf 4. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árgangnum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árgangnum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 4. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	7,0 1,0 2,0 2,0 2,0
2. Erlend tungumál	2.1. Enska	2,0
3. List- og verkgreinar	<i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt <i>B Verkgreinar:</i> 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	3,0 1,0 1,0 1,0 3,0 1,0 1,0 1,0
4. Náttúrugreinar	4.0. Náttúrufræði	3,0
5. Samfélagsgreinar	5.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 5.2. Jafnrétti og lífsleikni 5.3. Landafræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	3,0 0,5 1,0 1,5
6. Skólaíþróttir	6.1. Íþróttir 6.2. Sund	3,0 2,0 1,0
7. Stærðfræði	7.0. Stærðfræði	5,0
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði 8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	1,0 0,5 0,5
Alls		30

i. Kennsluáætlaður

Heimastofa fyrir hvern bekk, í sérkennslustofum og á svæðum við heimastofur.

ii. Kennsluáætlanir

Skýra frá hvernig skóli/kennari leggur fram áætlanir um viðfangsefni í kennslu eftir tímabilum, heimanám og mat á námi og kennslu í árganginum.

iii. Náms- og kennslugögn

Skólinn/Hafnarfjarðarbær útvegar nemendum öll námsgögn s.s. skriffæri, stílabækur og annað fá nemendur í skólanum sér að kostnaðarlausu. Einnig fá nemendur til umráða l pada frá miðdeild.

Í íþróttum eiga nemendur að vera í íþróttafötum. Ætlast er til að nemendur séu í íþróttaskóm.

Í sundi er óskað eftir því að stúlkur séu í sundbol en ekki bikiní og að drengir séu í sundskýlu en ekki íþróttastuttbuxum. Sundgleraugu eru nauðsynleg.

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Kynningarfundir

Í upphafi skólaárs, oftast um miðjan september, halda umsjónarkennarar árganga kynningarfundir fyrir foreldra. Þar fer fram kynning á námsefni og helstu áherslum vetrarins auk þess sem upplýsingum um agakerfi, reglur og viðurlög, upplýsingaflæði milli heimilis og skóla og helstu stefnumál skólans er komið á framfæri.

Foreldrafélag – bekkjarfulltrúar

Í skólanum er starfandi foreldrafélag. Skipurit og upplýsingar um starfsemi má finna á heimasíðu skólans. Umsjónarkennarar hafa milligöngu um að foreldrar tveggja barna bjóði sig fram eða séu kosnir ár hvert sem bekkjarfulltrúar í umsjónarbekk þeirra. Starf bekkjarfulltrúa er í aðalatriðum það að stuðla að auknu samstarfi foreldra, kennara og nemenda innan bekkjarins en einnig að vera tengiliður umsjónarkennarans við foreldra. (Sjá nánar í erindisbréfi bekkjarfulltrúa undir liðnum foreldrafélag á heimasíðu skólans).

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í tvennt, leiðsagnarmat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Leiðsagnarmat miðar að því að meta framfarir nemenda í þeim tilgangi að nota niðurstöðurnar til að gera nauðsynlegar breytingar á námi og kennslu. Í leiðsagnarmati er fylgst með nemendum á námstímanum og þeim leiðbeint. Lögð er áhersla á fjölbreyttar matsaðferðir, s.s. kannanir, frammistöðumat, sjálfsmat, samræður o.fl., til að safna upplýsingum um stöðu nemenda, hvað þeir vita og geta og hvers þeir þarfnast til að ná betri árangri.

A.m.k. tvisvar á ári er farið yfir stöðu nemenda á fundi með nemenda, foreldra og umsjónarkennara.

b. Lokamat:

Lokamat hefur þann megintilgang að gefa upplýsingar um árangur náms og kennslu í lok námstíma skólaárs. Matsaðferðir við lokamat ákvarðast af markmiðunum en matið er oftast byggt á skriflegum prófum eða fjölbreyttum lokaverkefnum nemenda. Með lokamati er lögð áhersla á að meta þekkingu og skilning nemenda á námsefninu, hvernig þeim tekst að beita þekkingu sinni og hvernig þeir greina og nota mismunandi aðferðir við ákveðin viðfangsefni.

Lokamat sýnir hversu vel nemendum gengur miðað við hæfniviðmið/námsmarkmið árgangsins.

III. Náms svið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árgangnum. Aðalnámsskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind náms svið og eitt opið (val) en hverju náms sviði heyrja mismargar námsgreinar. Fyrir hvert náms svið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámsskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömu leiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju náms sviði. Megin tilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námsskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámsskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

I. Lykilhæfni

Lykilþáttur	4. bekkur
TJÁNING OG MIÐLUN	<p>Við lok skólaárs getur nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> tjáð hugsanir og skoðanir sínar og sett þær fram á viðeigandi hátt hlustað eftir upplýsingum og rökum í samræðum lagað tjáningu sína að viðmælendum og notað algengan orðaforða sem tengist umfjöllunarefninu hverju sinni gert grein fyrir hugsunum sínum, skoðunum, tilfinningum og þekkingu á þann hátt sem við á hverju sinni
SKAPANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	<p>Við lok skólaárs getur nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> skipulagt efnistöð og aðferðir við úrlausn verkefna tekið þátt í að skilgreina viðmið um árangur gert sér grein fyrir að iðulega er hægt að komast að fleiri en einni niðurstöðu við úrlausn verkefna og að læra má af mistökum og nýta á skapandi hátt greint milli staðreynda og skoðana endurskoðað úrlausn viðfangsefna frá mismunandi sjónarhornum á skapandi hátt
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	<p>Við lok skólaárs getur nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> unnið eftir fyrir mælum og borið ábyrgð á eigin verkefnum og vinnubrögðum þegar við á gert sér grein fyrir styrkleikum sínum unnið með öðrum að skipulögðum verkefnum sem tengjast námi og félagsstarfi innan skóla tekið jákvæðan þátt í leik og starfi í skólasamfélagi sínu tekið leiðsögn á jákvæðan hátt
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝSINGA	<p>Við lok skólaárs getur nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> leitað sér upplýsinga í námi í ólíkum miðlum notað miðla nokkuð sjálfstætt við nýsköpun, hugmyndavinnu og kynningu efnis sýnt ábyrgð í meðferð upplýsinga og verið meðvitaður um gildi ábyrgrar netnotkunar
ÁBYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	<p>Við lok skólaárs getur nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gert sér grein fyrir styrkleikum sínum og hvar hann getur gert betur í námi sett sér með aðstoð markmið í námi tekið þátt í að skipuleggja eigið nám með hliðsjón af hæfniviðmiðum aðalnámskrár

Matsviðmið lykilhæfni

Lykilþáttur	A	B	C	D
TJÁNING OG MIÐLUN	Tjáð hugsanir sínar, skoðanir, þekkingu og tilfinningar af öryggi og á viðeigandi hátt. Beitt orðaforða sem hæfir viðfangsefninu og lagað tjáningu sína að viðmælendum. Hlustað eftir upplýsingum og rökum og tekið virkan þátt í samræðum.	Tjáð vel hugsanir sínar, skoðanir, þekkingu og tilfinningar á viðeigandi hátt. Beitt orðaforða sem hæfir viðfangsefninu og lagað tjáningu sína nokkuð vel að viðmælendum. Hlustað eftir upplýsingum og rökum og tekið virkan þátt í samræðum.	Tjáð að nokkru leyti hugsanir sínar, skoðanir, þekkingu og tilfinningar og beitt orðaforða sem hæfir viðfangsefninu. Lagað tjáningu sína að nokkru leyti að viðmælendum, eftir upplýsingum og rökum og tekið virkan þátt í samræðum að vissu marki .	
SKAPANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	Skipulagt mjög vel eigin efnistöð og aðferðir við úrlausna verkefna og tekið þátt í að skilgreina viðmið um eigin árangur. Mjög skapandi í úrlausn verkefna, séð þau frá mismunandi sjónarhornum, lært af mistökum sínum og getað vel greint á milli staðreynda og skoðana.	Skipulagt vel eigin efnistöð og aðferðir við úrlausna verkefna og tekið þátt í að skilgreina viðmið um eigin árangur. Skapandi í úrlausn verkefna, séð þau frá mismunandi sjónarhornum, lært af mistökum sínum og getað greint á milli staðreynda og skoðana.	Skipulagt nokkuð vel eigin efnistöð og aðferðir við úrlausna verkefna og tekið þátt í að skilgreina viðmið um eigin árangur. Stundum skapandi í úrlausn verkefna, séð þau frá mismunandi sjónarhornum, lært af mistökum sínum og getað nokkuð greint á milli staðreynda og skoðana.	
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	Sýnt mikið sjálfstæði í vinnubrögðum og tekið mikla ábyrgð á eigin námi á grunni styrkleika sinna sem unnið er meðvitað með. Unnið mjög vel með öðrum í skipulögðum verkefnum, verið jákvæður í samstarfi og tekið vel leiðsögn.	Sýnt sjálfstæði í vinnubrögðum og tekið ábyrgð á eigin námi á grunni styrkleika sinna sem unnið er meðvitað með. Unnið vel með öðrum í skipulögðum verkefnum, verið jákvæður í samstarfi og tekið leiðsögn.	Sýnt nokkurt sjálfstæði í vinnubrögðum og tekið vissa ábyrgð á eigin námi á grunni styrkleika sinna sem unnið er meðvitað með. Unnið nokkuð vel með öðrum í skipulögðum verkefnum, verið jákvæður í samstarfi og stundum tekið leiðsögn.	
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝSINGA	Verið mjög sjálfstæður í upplýsingaleit í ólíkum miðlum, nýtt vel upplýsingar og miðlað þeim á ábyrgan hátt. Verið mjög meðvitaður um gildi ábyrgrar netnotkunar.	Verið sjálfstæður í upplýsingaleit í ólíkum miðlum, nýtt upplýsingar og miðlað þeim. Verið meðvitaður um gildi ábyrgrar netnotkunar.	Verið sjálfstæður í upplýsingaleit í ólíkum miðlum að einhverju leyti og stundum nýtt upplýsingar og miðlað þeim. Verið nokkuð meðvitaður um gildi ábyrgrar netnotkunar.	
ÁBYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	Gert sér vel grein fyrir styrkleikum sínum, hvar hægt sé að gera betur í námi og sett sér markmið í námi. Af öryggi tekið þátt í að skipuleggja eigið nám út frá hæfniviðmiðum.	Gert sér grein fyrir styrkleikum sínum, hvar hægt sé að gera betur í námi og sett sér markmið í námi. Tekið þátt í að skipuleggja eigið nám út frá hæfniviðmiðum.	Gert sér að einhverju leyti grein fyrir styrkleikum sínum, hvar hægt sé að gera betur í námi og sett sér markmið í námi. Tekið þátt í að skipuleggja eigið nám út frá hæfniviðmiðum að vissu marki .	

I. Íslenska

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í íslensku í lok námstíma.

a. Viðmið um námshæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku <i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>
<i>Talað mál, hlustun og áhorf:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • talað skýrt og áheyrilega • staðið rétt í púlti, horft fram og staldrað við í upphafi og endi • sagt skipulega frá ákveðnu efni • hlustað og horft með athygli • endursagt sögu eða atburð • sýnt kurteisi og tekið tillit til annarra • nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi
<i>Lestur og bókmenntir:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • lesið texta upphátt skýrt og greinilega • lesið fjölbreytta texta sér til ánægju og gagns • nýtt fjölbreytta miðla til upplýsingaleitar • lesið úr táknmyndum og myndrænu efni • notað algeng hugtök úr bókmenntum og ljóðum • þekkt ákveðin ljóð • skilið og nýtt sér ákveðin orðtök og málshætti • áttað sig á meginatriðum texta • þekkt hugtakið sögupersóna • þekkt hugtakið sögupráður • áttað sig á boðskap efnis • þekkt hugtakið umhverfi í bókmenntum • náð lágmarks viðmiðum árgangs um lestrarhraða
<i>Ritun og skrift:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dregið rétt til stafs og skrifað skýrt • haft jafnt bil á milli orða • vandað frágang • náð góðum skriftarhraða • skrifað sögu með upphafi, miðju og endi • nýtt sér hugtakakort við gerð texta • látið stafi sitja á línu • haft jafnan halla á skriftinni • notað spássíu • skrifað læsilega • samið og flutt texta frá eigin brjósti • beitt einföldum stafsetningareglum og tiltæk hjálpargögn við hæfi
<i>Málfræði:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • þekkt nafnorð • greint nafnorð í kyn • greint nafnorð í tölu • greint nafnorð í föll • raðað í stafrófsröð • búið til og geti greint samsett orð

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku Við lok árgangs geti nemandi:
	<ul style="list-style-type: none"> • þekkt sagnorð • notað fjölbreyttar samtengingar • þekkt regluna um tvöfaldan samhljóða • þekkt regluna um stóran staf og lítinn • þekkt regluna um ng og nk • þekkt regluna um n og nn • greint nafnorð í samnöfn og sérnöfn • þekkt nokkur y orð • greint sagnorð í nútíð og þátíð • þekkt lýsingarorð • stígbreytt lýsingarorð • þekkt samhljóða • þekkt sérhljóða • þekkt samheiti • þekkt andheiti • leikið sér með tungumálið, t.d. rím og margræðni orða

I. I. Talað mál, hlustun og áhorf

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Í meginatriðum fer námið þannig fram að þúltækni verður kennd með æfingum. Einnig er mikil áhersla lögð á mikilvægi þess að vera góður hlustandi. Æfingar fyrir samverur eru þar að auki hluti þjálfunar í markvissri málörvun. Lögð verður áhersla á að allir hljóti þjálfun í að koma fram með tilliti til getu hvers og eins.

Tímafjöldi: I kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Þjálfist í að tjá sig með mismunandi tjáningarformi og flytja texta frammi fyrir hóp
- Geti sagt skipulega frá verkefnum sem þeir hafa unnið
- Þjálfist í að taka þátt í umræðum og hlusta á aðra
- Segi frá eigin reynslu
- Kunni að standa í þúlti
- Tjái tilfinningar sínar
- Tali hátt, skýrt og áheyrilega úr þúlti og í umræðum
- Læri að syngja algenga íslenska söngva
- Þjálfist í að hlusta á fyrirmæli og að framfylgja þeim
- Þjálfist í að hlusta á sögur og geti svarað spurningum úr efni þeirra
- Þjálfist í að hlusta með athygli og gagnrýni
- Taki virkan þátt í umræðum og skoðanaskiptum
- Þjálfist í framsögn og flutningi á eigin verkum og annarra
- Þjálfist að flytja ljóð og að beita blæbrigðum í máli við upplestur
- Taki virkan þátt í umræðum og skoðanaskiptum

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ýmis verkefni frá nemendum og kennurum tengd byrjendalæsi og lífsleikni. Litla upplestrarhátíð á vorönn

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur fá markvissa kennslu í framkomu í ræðupúlti
- Nemendur æfa og taka þátt í samkomum og taka þátt í samsöng
- Reglulegar hópumræður fara fram um námsefnið í tengslum við byrjendalæsi
- Reglulega er lesið úr sögu- og ljóðabókum
- Nemendur vinna saman í hópum og kynna verkefni sín
- Nemendur koma reglulega upp með munnlega frásögn
- Nemendur æfast í að hlusta hver á annan og tjá sig munnlega um ýmis málefni
- Nemendur flytja eigin verk og annarra fyrir bekkjarfélaga sína og foreldra
- Nemendur hlusta og horfa með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva
- Nemendur greina frá upplifun sinni og endursegja
- Samverur á sal

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemenda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat samkvæmt hæfniviðmiðum
- Lokamat

I.2. Lestur og bókmenntir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Paralestur. Þar vinna nemendur í pörum, leiðbeina hver öðrum, spyrja út úr textanum, hjálpast að við að greina aðalatriði textans og spá fyrir um framhaldið. Ýndislestur fer fram í upphafi dags, en þar lesa nemendur efni að eigin vali, nemendur lesa auk þess námsefni og ýmiss konar fyrirmæli.

Tímafjöldi: 2 kennslustundir á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Öðlist aukinn málskilning
- Öðlist aukinn orðaforða
- Nái góðri lestrarhæfni þ.e. auki lestrarhraða og efli lesskilnin.
- Þjálfist í upplestri
- Fáir tækifæri til að gera munnlega og skriflega grein fyrir efni sem þeir hafa lesið
- Læri að túlka lesið efni
- Kynnist mismunandi tegundum texta
- Geti lesið eftir greinarmerkjum
- Þjálfist í að velja sér lestrarefni við hæfi, sér til fróðleiks og skemmtunar
- Kynnist verkum valinna íslenskra rithöfunda
- Geri sér grein fyrir hugtökum eins og söguþráður, aðalpersónur, boðskapur, sögulok og fleira
- Læri nokkrar þekktar vísur og ljóð

- Þekki nokkur hugtök í bragfræði svo sem kvæði, þulu, vísu, ljóðlínu og erindi
- Taki þátt í leikrænni tjáningu á bókmenntatexta
- Fáí tækifæri til að lesa ýmsa bókmenntatexta, t.d. ævintýri og þjóðsögur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Í frjálsum lestri eru notaðar bækur af skólasafni
- Í heimlestri eru notaðar lestrarbækur af lestrarbókarlista skólans eða efni af bókasafni
- Byrjendalæsið notast við vel valdan gæðatexta
- Notaðar eru bækurnar Komdu og skoðaðu
- Í nestistíma lesa kennarar valdar bækur fyrir nemendur
- Í ljóðum verður stuðst við ýmsar ljóðabækur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur velja sér bækur við hæfi á skólasafni og lesa u.þ.b. 15 mínútur flesta daga vikunnar
- Nemendur lesa upphátt í skólanum í lestrar- og sögubókum
- Í skólanum lesa nemendur upphátt fyrir kennara eða skólaliða tvisvar til þrisvar sinnum í viku
- Auk þess æfa þeir sig að lesa ýmsa texta og fyrirmæli og lesa hver fyrir annan
- Gert er ráð fyrir heimalestri að lágmarki 5 sinnum í viku u.þ.b. 15 mínútur í senn. Yfirlitsblað er geymt í lestrarbók og er kvittað á það heima og í skólanum af foreldrum og kennurum
- Í nestistíma lesa kennarar valdar bækur fyrir nemendur
- Ljóð eru lesin og rædd

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Lestrarhraði er metinn með hraðaprófum þrisvar sinnum yfir skólaárið með lesfimiþrófum frá Menntamálastofnun
- Lesskilningur er metinn með lesskilningsprófi tvisvar sinnum á ári
- Yfirlitsblað er yfirfarið vikulega af kennurum
- Nemendur fá einkunn í lestri þrisvar sinnum yfir skólaárið

I.3. Ritun

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur vinna fjölbreytt ritunarverkefni og þjálfá mismunandi gerðir texta. Nemendur nýta sér hugtakakort og ýmiss konar ritunarramma til að þjálfá mismunandi uppbyggingu. Nemendur meta eigin texta, læra að horfa á eigin texta með gagnrýnum augum, skrifa uppkast, lesa yfir og endurbæta. Í skrift er kennd ítölsk tengiskrift þar sem áhersla er lögð á að skrifa rétt á línu. Einnig þjálfast nemendur í að skrifa samfelldan texta bæði eftir og án forskriftar. Þjálfum nemendur í að temja sér rétt grip á skriffæri og ná góðum skriftarhraða ásamt því að þeir vandi allan frágang.

Tímafjöldi: 2 kennslustundir á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Þjálfist í að draga rétt til stafs
- Læri að skrifa tengiskrift
- Þjálfist í að stafsetja rétt með margvíslegum verkefnum
- Þjálfist í að skrifa eftir upplestri
- Þjálfist í sögu- og ljóðagerð
- Fá fjölbreytt tækifæri til ritunar þar sem þeir skrifa sjálfir um eigin hugðarefni
- Þjálfist í að skrifa frásagnir og læri að þær hafa upphaf, meginmál og endi
- Þjálfist í að skrá niðurstöður í ákveðnum verkefnum svo sem í samfélagsgreinum
- Þjálfist í staðreyndaritun, t.d. vinnubókar- og heimildarvinnu
- Þjálfist í að skrá atburði úr eigin lífi
- Þjálfist í að gera útdrætti og skrá efni munnlegra og/eda skriflegra frásagna
- Þjálfist í að stafsetja rétt
- Leggja sig fram við að skrifa vel og vanda allan frágang
- Þjálfist í flutningi eigin ritverka og ljóða upphátt fyrir aðra

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skrift 4-5
- Léttar stafsetningaræfingar
- Ýmis ljóða- og ritunarverkefni frá kennurum
- Verkefni tengd byrjendalæsi
- Tölvuforrit

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Skriftarkennsla er í formi hópinnlagna og er kölluð spariskrift.

- Lögð er áhersla á að nemendur dragi rétt til stafs
- Í ritun eru umræður um fyrirsögn, inngang, meginmál og niðurlag
- Nemendur skrifa frá eigin brjósti eða eftir fyrirmælum kennara
- Nemendur afla sér heimilda úr texta
- Nemendur vinna fjölbreytt ritunarverkefni út frá byrjendalæsi og söguramma
- Nemendur læra að nýta sér ýmis hjálpartæki við ritun s.s. hugtakakort, orðalista og ritunarramma
- Lögð verður áhersla á að nemendur læri að horfa á eigin texta með gagnrýnum augum
- Nemendur vinna sjálfstætt eftir getu hvers og eins

- Stafsetning er þjálfuð með upplestri, sóknarskrift, stafsetningu, hringekju, orðaskrift og í ýmsum verkefnabókum
- Nemendur skrifa frásagnir og ljóð frá eigin brjósti eða eftir fyrirmælum kennara í þar til gerðar bækur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat samkvæmt hæfniviðmiðum
- Lokamat

I.4. Málfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Verkefni er unnin í vinnubókum auk þess að ræða og skoða ýmsar reglur og málfræðiatríði. Einstaklingverkefni ásamt para- og hópavinnu. Kenndar eru algengustu stafsetningarreglur, t.d. um stóran og lítinn staf, -ng og -nk regluna, greini og einfaldan og tvöfaldan samhljóða. Þjálfum nemendur í að skrifa alltaf sem réttast.

Tímafjöldi: 2 kennslustudir á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hafi öðlast jákvætt viðhorf til móðurmálsins með því að leika sér með það og nota það á margvíslegan hátt
- Þekki hugtökin bókstafir, orð og málsgrein
- Geti raðað orðum í stafrófsröð
- Þekki mun á sérhljóða og samhljóða
- Kunni skil á eftirfarandi: stafrófsröð, eintala og fleirtala, andheiti og samheiti, sérnöfn og samnöfn, stór stafur og lítill stafur og samsett orð
- Geri sér nokkra grein fyrir orðflokkunum nafnorð, sagnorð og lýsingarorð
- Átti sig á því hvernig orð geta verið samsett úr tveimur eða fleiri orðum
- Þekki stigbreytingu lýsingarorða ásamt nútíð og þátíð sagna
- Geti greint kyn og tölu nafnorða og að fallbeygja þau
- Kannist við hvaða orðmynd er uppfléttimynd nafnorðs og geti nýtt sér það við notkun orðabóka
- Auki þekkingu sína á orðtökum og málsháttum
- Læri að nota orðabækur
- Vinni með rím og orðaleiki
- Fáí fjölbreytt tækifæri til þess að nota tungumálið

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Lestur og stafsetning 2
- Ýmis málfræðiverkefni af Skólavefnum

- Ýmis verkefni frá kennara
- Ýmis kennsluforrit sem þjálfar notkun móðurmálsins
- Ritún 3
 - Lesrún og Lesrún 2

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur vinna áþreifanleg verkefni þar sem ofangreindir námsþættir eru þjálfaðir
- Nemendur vinna fjölbreytt verkefni út frá hugmyndafræði byrjendalæsis og söguramma
- Námsþættirnir eru einnig þjálfaðir í einstaklingsvinnu í vinnubókum
- Verkefnin eru tengd lesefni byrjendalæsis
- Námssefnið Ritún 3 er nýtt til aukinnar þjálfunar
- Stafsetning æfð með aðstoð stafsetningaræfingum, upplestri og sóknarskrift
- Einstaklingsverkefni ásamt þara- og hópavinna
- Verkefni unnin í skólanum og í heimavinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat samkvæmt hæfniviðmiðum
- Lokamat

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 2 kennlustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Að heilsa og kveðja
- Stafrófið
- Skólastofan og námsgreinar
- Dagar og mánuðir
- Tölustafirnir
- Heimilisstörfin
- Spurnarfornöfn
- Starfsheiti
- Klukkan
- Dýraheiti

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Workout og Speakout
- Ítarefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Nemendur læra ensku með því að prófa sig áfram og það gera þeir með því að hlusta á málið, tala það, lesa og skrifa. Unnið er með alla færniþættina og markvisst verið að byggja upp orðaforða.

- **Hlustun** – þar sem hlustunaræfingar fylgja hverju viðfangsefni fyrir sig
- **Tal og frásögn** – þar sem nemendur eru hvattir til að tala í leik og seinna meir segja svolítið frá sjálfum sér og fjölskyldu sinni
- **Lestur og lesskilningur** – þar sem unnin verða verkefni í verkefnabók sem byggjast á lestri og lesskilningi
- **Ritun** – þar sem nemendur skrifa stuttan texta þar sem notuð eru algengustu orðin sem farið hefur verið í
- **Menningarläsi** – nemendur fá innsýn í menningu, siði og venjur enskumælandi þjóða

Kennsla fer fram á eftirfarandi hátt:

- Hópkennsla
- Einstaklingskennsla þar sem námsefnið er aðlagð að þörfum nemenda þar sem þörf er á
- Samlestur
- Farið í leiki og talmálið æft
- Horft og hlustað á námsefnið t.d. hlustunaræfingar og kvikmyndir
- Orðaforði eflur með endurtekningum á sem fjölbreyttasta máta

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Leiðsagnarmat
- Lokamat

3. List- og verkgreinar

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í list- og verkgreinum í lok námstíma.

a. Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum <i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>
<i>Menningarlæsi: (sameiginleg hæfniviðmið fyrir verk- og listgreinar)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • unnið eftir einföldu ferli frá hugmynd til afurðar • geti nýtt sér kunnáttu sem hann hefur öðlast í einföldum verkefnum • unnið einföld verkefni í hópi • útskýrt á einfaldan hátt áhrif vinnu sinnar á umhverfið • gert grein fyrir hugtakinu tækni og hvernig það tengist vinnu hans • fjallað á einfaldan hátt um þætti sem snerta menningu í tengslum við verkefni sín • tjáð sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt • gengið frá eftir vinnu sína • lagt mat á eigin verk
<i>Sviðslistir:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • hreyft sig frjálst og í takt við tónlist í samræmi við hreyfigetu eigin líkama • dansað létta tisku- og línudansa • þekkt á hvaða slætti í tónlistinni á að hefja dansinn • dansað jive frumspor • dansað einföld hreyfimyndsturog notað þau í paradönsum, barnadönsum og einföldum þjóðdönsum • dansað samba 1 & 2 + wisk 1 & 2 • dansað cha-cha-cha, new yorker og spot turn • virt samskiptareglur og farið eftir fyrirmælum • dansað ameríska rúmbu + stutta hliðarsporið • dansað skottís I • rætt um hreyfingu í takt við tónlist út frá persónulegri upplifun
<i>Leiklist:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • tekið virkan þátt í leikrænu ferli í hópi og sýnt skólasystkinum tillitssemi • sett saman einfalda leikþætti í samstarfi við jafningja og kennara með skýru upphafi, miðju og endi • notað einfalda leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína • lært stuttan texta og flutt hann á skýran hátt fyrir áhorfendur • sett sig í spor annarra í leikrænu ferli/hlutverkaleik og tekið þátt í viðtali sem ákveðin persóna • beitt einföldu formi leiklistar • sýnt viðeigandi hegðun sem áhorfandi í leikhúsi eða á leiklistarviðburðum í skólanum • bent á leikið efni og ólík hlutverk þess í mismunandi samhengi • lýst leiknu efni á sviði og/ eða í myndmiðlum út frá söguþræði, innihaldi og persónum í verkinu
<i>Myndmennt:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • nýtt sér í eigin sköpun einfaldar útfærslur sem byggja á færni í meðferð lita- og formfræði og myndbyggingar • skapað myndverk í ýmsum tilgangi með margvíslegum aðferðum • tjáð tilfinningar, skoðanir og hugmyndaheim sinn í myndverki á einfaldan hátt

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum <i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • unnið út frá kveikju við eigin listsköpun • þekkt og notað hugtök og heiti sem tengjast lögmálum og aðferðum verkefna hverju sinni • fjallað um eigin verk og annarra • þekkt og gert grein fyrir völdum verkum listamanna og sagt frá hvað er að gerast í verkinu • greint að einhverju leyti á milli mismunandi aðferða við gerð listaverka • skilið mismunandi tilgang myndlistar og hönnunar • greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nærumhverfi hans
<i>Tónmennt:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • notað söngróddina - sungið lög og þulur • sungið og spilað í keðjusöng • leikið á skólahljóðfæri í takt og spilað laglínur • þekkt nöfn skólahljóðfæranna • haldið takti í hóp • þekkt mun á veiku og sterku - hratt/hægt • lesið og klappað hryndæmi, þekkt ta-a / ta / títi og þagnir • hlustað á tónlist og sýnt viðbrögð með hreyfingu/teikningu/umræðum • kynnt sig í hljóðnema og spurt aðra spurninga • spunnið á hljóðfærin og samið einfalda laglínur, sýnt og kennt hinum • þekkt muninn á strengjahljóðfærum og blásturhljóðfærum • náð góðri slökun á meðan hlustað er á tónlist og látið ekkert annað trufla sig
<i>Heimilisfræði:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti • valið hollan mat og útskýrt áhrif hans á líkama og líðan • farið eftir einföldum leiðbeiningum um hreinlæti og þrif • tjáð sig um helstu kostnaðarliði við matargerð og heimilishald almennt • útbúið með aðstoð einfaldar og hollar máltíðir • farið eftir einföldum uppskriftum og notað til þess einföld mæli- og eldhúsahöld • sagt frá helstu hættum sem fylgja vinnu í eldhúsi • nýtt ýmsa miðla til að afla upplýsinga um einfaldar uppskriftir • sett viðfangsefni heimilisfræðinnar í einfalt samhengi við sjálfbærni • skilið einfaldar umbúðamerkingar • tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald, helstu hátíðir Íslendinga, siði sem þeim fylgja og þjóðlegan mat
<i>Hönnun og smíði:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt • gert grein fyrir nokkrum smíðaeignum sem unnið er með • dregið einfalda skissu og tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar • unnið verkefni frá hugmynd að fullunnum hlut með áherslu á form og útlit • framkvæmt einfaldar samsetningar • sagt frá orkugjöfum sem nota má í smíðaverkefnum og nýtt virknipætti í smíðisgripum, s.s. vogarafl, gorma og teygjur • bent á ýmis tæknifyrirbrigði er tengjast hans daglega lífi • greint einfaldar þarfir í umhverfi sínu og rætt nokkrar lausnir • valið efni út frá umhverfissjónarmiðum og sagt frá kostum þess að nota efni úr nærumhverfi • sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með • beitt líkamanum rétt við vinnu sína og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum Við lok árgangs geti nemandi:
Textilmennt:	<ul style="list-style-type: none">• unnið úr nokkrum gerðum textílefna• unnið eftir einföldum leiðbeiningum• tjáð hugmyndir sínar með einfaldri skissu• skreytt textílvinnu á einfaldan hátt• sagt frá nokkrum tegundum textílefna• notað ný og endurunnin efni í textílvinnu

A. Listgreinar

3.1. Sviðslistir – dans og leiklist

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi : 1 kennlustund á viku.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- *Cha cha cha + new yorker + spot turn*
- *Samba 1 a 2 + wisk 1 a 2*
- *Rumba am. + stutta hliðarsporið*
- *Jive fr.sp*
- *Hlöðudans / skiptidans*
- *Vínarkrus*
- *Jóladans*
- *Ýmsir leik- og tjáningardansar, tískulínu og diskódansar í vali hvers kennara*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skóla á eftirfarandi hátt:

- *Í kennlustofu án húsgagna þar sem einungis eru hljómflytningstæki, borð, tölva, myndvarpi og tafla*
- *Sýnikennsla*
- *Sköpun*
- *Paravinna*
- *Einstaklingsvinna*
- *Hópavinna*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Allir nemendur sem hafa getu til að stunda námið*
- *Í einstaka tilfellum eru nemendur með stuðning með sér*
- *Önnur námsúrræði eru fyrir þá sem t.d. þola illa hávaða og eiga að einhverjum öðrum orsökum erfitt með að stunda námið*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- *Námshæfni*
- *Leiðsagnarmat*
- *Lokamat*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Tónlist, veraldarvefurinn og ýmsar bækur tengdar danslistinni

3.2. Sjónlistir – myndmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Myndmenntarkennslan byggist á stuttum innlögnum og síðan vinna nemendur í litlum hópum að einstaklings- eða hópverkefnum með aðstoð kennara. Í 4. bekk er mikil áhersla lögð á bakgrunn og forgrunn.

Tímafjöldi : 4 kennslustundir á viku í u.þ.b. 7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Kynnast hugtökum s.s. grunnform, frumlitir
- Kynning á listamanni / listakonu og umræður um myndlist og listaverk
- Litafræði, blöndun frumlita
- Tjáning eigin tilfinninga, skoðana og hugmyndaheims í gegnum margvíslega miðla
- Teikna, mála, lita, klippa, líma, þrykkja
- Verk í þrívídd – leir
- Nota hugtök s.s. grunnform, frumlitir og myndbygging
- Skoða myndmál í nærumhverfinu
- Skoða myndlist í heimabæ
- Bakgrunnur, miðgrunnur og forgrunnur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Myndmennt I
- Listavefur Námsgagnastofnunar
- Ýmsar erlendar og íslenskar bækur um myndlist
- Ýmiss konar fróðleikur sóttur á vefinn

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlög í byrjun tímans þar sem verkefnið er kynnt
- Nemendur fá að tjá sig um ýmsa möguleika varðandi útfærslu verkefnisins
- Myndverk ólíkra myndlistarmanna skoðuð og unnið út frá verkum þeirra
- Leitast er við að allir nemendur vinni sama verkefni
- Oftast eru unnin einstaklingsverkefni en stundum í hópi
- Hver og einn nemandi vinnur eftir sinni getu og hæfni
- Sýnikennsla þegar það á við

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur geta unnið sama verkefni en það eru mismunandi kröfur gerðar til þeirra. Þeir sem eiga erfitt með tækniútfærslur verkefnanna, fá léttari fyrirmæli
- Þeir nemendur sem kunna tækni verkefnisins eða eru fljótir að tileinka sér hana, fá þyngri verkefni sem reyna meira á þá

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat / lokamat

3.3. Tónmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 1 kennslustund á viku.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1 (læra lög og flytja á ýmsan hátt: Syngja, spila, hryn, leikir)
- Viðfangsefni 2 (læra nótnaskrift og lesa úr henni)

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Trommur, hristur, silafónar
- Söngtextar og sérvalið efni valið af kennara
- Hlustunarverkefni unnin af kennara, litir og blýantar

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur taka þátt í kennslustund
- Sýnikennsla, skipa með kennara og spila sjálfir með undirleik kennara
- Allir sem geta eru með, komið er til móts við hvern og einn. Þeir sem ekki þola hávaða fá heyrnatól
Allir fá hlutverk við hæfi þegar verið er að spila saman

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Leiðsagnarmat
- Lokamat
- Virkni og tjáning í tónmennt
- Beiting nótnaskriftar

B. Verkgreinar:

3.4. Heimilisfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi : 4 kennslustundir á viku í u.þ.b. 7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru

- Hreinsun á grænmeti og ávöxtum. Grænmetis- og ávaxtasalöt. Meðferð hnifa þjálfuð við flysjun og niðurskurð
- Bakstur úr mismunandi korntegundum
- Gerð heitra og kaldra mjólkurdrykkja. Heitt kakó, þar sem þjálfuð er notkun á eldavél
- Kaldir og hollir þeytingar
- Slysahættur er ber að gæta að við notkun rafmagnstækja
- Spariréttir. Bakaðar súkkulaðikökur, þar sem mikilvægi handþvottar og samvinna er þjálfuð
- Umræður um reglubundnar máltíðir með hliðsjón af fæðuhringnum. Bókleg verkefni unnin úr kennslubókinni Heimilisfræði 4
- Umræður um kurteisi í samskiptum við borðhald.
- Þekki hugtakið sjálfbærni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fæðuhringurinn, veggspjald
- Vinnubók, Heimilisfræði 4
- Íslenskir þjóðhættir
- Grænmeti, ávextir, kornvörur, bakstursvörur, egg, mjólk
- Mælitæki, dl. mál, mæliskeiðar, skurðarbretti og hnifar. Rafmagnsþeytarar, eldavélar. Eldhúsahöld við bakstur. Diskaþurrkur, klútar og þottaleppar

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Útskýringar á uppskriftum sem notaðar eru
- Sýnikennsla í meðferð hráefna
- Helstu slysahættur í eldhúsi sýndar og unnið með rafmagnstæki undir leiðsögn kennara
- Nemendur vinna verkefni hvers tíma

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Stefnir að því að nemendur vinni verkefni þar sem samvinna og tillitsemi stór þáttur. Þjálfun í að lesa leiðbeiningar og umbúðamerkingar á vörum
- Nemendur fá útskýringar og leiðsögn frá kennara í byrjun verks og meðan á verkinu stendur
- Nemendur er þess þurfa fá leiðbeiningar sem henta, svo þeir geti unnið út frá hæfni og getu
- Nemendur eru fræddir um helstu siði og hátíðir þar sem þjóðlegur matur Íslendinga er viðhaldið

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Leiðsagnarmat
- Lokamat með spurningum frá kennara

3.5. Hönnun og smíði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi : 4 kennslustundir á viku í u.þ.b. 7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Hönnun : Fiskur á standi og ýmis verkefni sem nemendur velja úr bókum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Kennslubækur í smíði fyrir 5. bekk
- Ýmis verkfæri sem nýtast við viðfangsefnið

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Sýnikennsla og útskýringar
- Skriflegar leiðbeiningar
- Sýnishorn og myndir eru nýtt til að nemendur geri sér betur grein fyrir lokaafurð
- Nemendur vinna verkefni sín undir leiðsögn kennara og fá aðstoð eftir þörfum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Stefnit er að því að allir nemendur geri sömu verkefni en útfærsla getur verið mismunandi þannig að hver og einn geti unnið út frá eigin hæfni og getu
- Nemendur fá handstýringu til að byrja með ef þess þarf
- Stundum vinna nemendur sem eru á sama stað í verkefni saman í minni hópum. Þeir fá þá sameiginlega útskýringar og styðja síðan hver annan
- Nemendur sem gengur vel með ákveðin verkefni aðstoða stundum samnemendur sína.
- Aukaverkefni eru til taks ef með þarf

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

b. Námshefni:

- Verkefni metin og leiðsagnarmat í kennslustund, vinnusemi, áhugi og umgengni
- Lokamat

3.6. Textílmenn

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 4 kennslustundir á viku í u.þ.b. 7 vikur.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Saumavélaræfingar. Nemendur þræða sjálfir yfirtvinna. Sauma beint spor. Áhersla lögð á hvernig á að byrja og enda saum og hvernig á að sauma horn
- Vélsaumur: Pennaveski
- Þrjón: Þrjóna garðaprjón. Skapa eitthvað úr þrjónaverkefni og það skreytt
- Þæfa orm. Búa til litlar kúlur og tengja í orm
- Krosssaumur: Nemendur læra að telja út og gera einfalt verkefni
- Fjallað verður um mismunandi klæðnað fólks með tilliti til veðurfars og athafna

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Sýnishorn frá kennara
- Lopi, kembur, tölur og ýmislegt annað til skreytingar
- Saumavél, tvinni og blöð
- Bómullarefni og bómullargarn
- Skæri, litir, fatakrít, saumnál, perlugarn og rennilás
- Þrjónar, garn og javanál
- Bækur: Hvernig á að sauma í saumavél? Á þrjónunum og leikniæfingar í vélsaumi

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Sýnikennsla og útskýringar
- Stuttar skriflegar leiðbeiningar
- Sýnishorn og myndir eru nýttar til að nemendur geri sér betur grein fyrir lokaafurð
- Nemendur vinna verkefni sín undir leiðsögn kennara og fá aðstoð eftir þörfum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Stefnt er að því að allir nemendur geri sömu verkefni en útfærsla getur verið mismunandi þannig að hver og einn geti unnið út frá eigin hæfni og getu
- Nemendur fá handstýringu til að byrja með ef þess þarf
- Stundum vinna nemendur sem eru á sama stað í verkefni saman í minni hópum. Þeir fá þá sameiginlega útskýringar og styðja síðan hver annan
- Nemendur sem gengur vel með ákveðin verkefni aðstoða stundum samnemendur sína
- Aukaverkefni eru til taks ef með þarf

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

b. Námsþæfni:

- Leiðsagnarmat
- Lokamat

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í náttúrugreinum í lok námstíma.

a. Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum <i>Við lok árgangs geti nemandi</i>
<i>Geta til aðgerða:</i>	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra tekið frumkvæði við öflun upplýsinga til að skoða tiltekið málefni frá ýmsum sjónarhornum sýnt virkni og látið sig varða nánasta umhverfi og lífsskilyrði lífvera í því greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs
<i>Nýsköpun og hagnýting þekkingar:</i>	<ul style="list-style-type: none"> komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu bent á störf sem krefjast sérþekkingar
<i>Gildi og hlutverk vísinda og tækni</i>	<ul style="list-style-type: none"> í máli og myndum miðlað hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og að lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana
<i>Vinnubrögð og færni:</i>	<ul style="list-style-type: none"> sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athugunar úti og inni tekið þátt í vali á náttúrufræðilegum verkefnum og kynningu á niðurstöðum aflað sér upplýsinga er varða náttúruna skráð atburði og athuganir, s.s. með ljósmyndum, teikningum, eigin orðum og sagt frá þeim notað ólíkar heimildir við öflun upplýsinga útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt hlustað á og rætt hugmyndir annarra unnið vel með öðrum unnið vel og sýnt áhuga
<i>Ábyrgð á umhverfinu:</i>	<ul style="list-style-type: none"> tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, sýnt félögum og náttúru alúð skoðað og skráð dæmi um áhrif af gjörðum mannsins á náttúru og manngerðu umhverfi í heimabyggð nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum rætt eigin lífssýn og gildi, gert sér grein fyrir samspili náttúru og manns tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru
<i>Að búa á jörðinni:</i>	<ul style="list-style-type: none"> sagt frá hvernig Ísland myndast og tekur breytingum lýst landnotkun í heimabyggð fylgst með og skráð upplýsingar um veður í heimabyggð lýst breytingum á náttúru Íslands eftir árstíðum og áhrifum þeirra á lífsskilyrði fólks
<i>Lífsskilyrði manna:</i>	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt á einfaldan hátt byggingu og starfsemi mannlíkamans útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns bent á skaðleg efni og hvernig ýmsir sjúkdómar og sýklar eru smitandi útskýrt á einfaldan hátt hvernig barn verður til og þekkt einkastaði líkamans

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum <i>Við lok árgangs geti nemandi</i>
	<ul style="list-style-type: none"> rætt fjölbreytni í nýtingu vatns á heimilum og í umhverfinu lýst skynjun sinni og upplifun af breytingum á hljóði, ljósi og hitastigi og áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamans og tengt hitastig við daglegt líf gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins og mikilvægi geymsluaðferða
Náttúra Íslands:	<ul style="list-style-type: none"> sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi útskýrt einkenni lífandi vera, skýrt með dæmum lífsskilyrði lífvera og tengsl við umhverfi lýst algengustu lífverum í nánasta umhverfi sínu útskýrt fæðukeðjur og rakið fæðu til frumframleiðanda greint á milli algengustu orkugjafa á Íslandi sagt frá náttúruhamförum sem búast má við á Íslandi og hvar þær verða
Heilbrigði umhverfisins:	<ul style="list-style-type: none"> fjallað um samspil manns og náttúru flokkað úrgang gert grein fyrir þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita sett í samhengi mismunandi ástand efna og eiginleika þeirra rætt krafta sem koma við sögu ú daglegu lífi manna
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu:	<ul style="list-style-type: none"> flokkað gerviefni og náttúrleg efni eftir tilurð þeirra rætt hvernig uppfinningar hafa gert líf fólks auðveldara eða erfiðara, á heimilum og í ólíkum atvinnugreinum

4.0 Náttúrufræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 3 kennslustundir á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Kynnist sögu jarðarinnar og lífs á jörðu
- Læri um upphaf og þróun mannsins
- Ræði um tímann og tímatal
- Læri um ólík menningarsvæði á nokkrum stöðum og á mismunandi tíma
- Átti sig á að lífverur bást til landsins á ýmsa vegu og að enn eru nýjar tegundir að bætast við
- Átti sig á að náttúran tekur sífelldum breytingum bæði af eigin völdum og af völdum manna
- Læri að í jarðlögum má lesa jarðsögu landsins
- Átti sig á því að íslenska þjóðin er tiltölulega ung
- Þekki sögu sína að nokkru leyti frá upphafi
- Skilji að landnámsmenn námu land eftir sérstökum reglum
- Átti sig á því að menn móta og breyta náttúrunni þegar þeir nýta hana
- Læri að fornminjar gefa vísbendingar um líf og störf fólks áður fyrr
- Læri að hlusta á aðra og bera fram spurningar um efnið
- Þjálfist í að flytja mál sitt
- Læri að greina á milli eigin reynslu og reynslu annarra
- Kynnist fjölbreyttum vinnubrögðum sem reyna á sköpunargleði og þjálf hug og hönd
- Reyni kosti samvinnu, að margir afli upplýsinga og að mismunandi hæfileikar innan hópsins nýtist við að miðla upplýsingum (einn er góður að semja, annar að skrifa, teikna o.s.frv.)
- Átti sig á umhverfi sínu bæði úti og inni, rati um það, læri að fara eftir leiðbeiningum og geti vísað öðrum til vegar
- Kynnist loftmyndum og gildi þeirra við landkönnun og kortagerð
- Skilji stærðarkvarða loftmynda og korta
- Kynnist aðferðum við að rata og hvernig kort hjálpa til
- Átti sig á því að kort geta verið ónákvæm af ýmsum aðstæðum
- Kynnist mikilvægi korta í daglegu lífi

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu sögu mannkyns
- Komdu og skoðaðu landnámið
- Komdu og skoðaðu himingeiminn
- Ýmis verkefni frá kennurum
- Refurinn
- Verkefni af nams.is

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námsefnið er samþætt við íslensku og að einhverju leyti við Byrjendalæsi
- Mikið stuðst við söguaðferðina
- Lestur og umræður
- Heimildavinna
- Hópvinna og/eða einstaklingsvinna
- Áhersla á myndræna framsetningu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður á móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat/lokamat
- Umsögn er gefin út frá vinnubók nemenda og þátttöku í kennslustundum
- Vinnubók er metin út frá því hversu vel verkefnum er lokið ásamt skrift, vandvirkni og frágangi
- Virkni og þátttaka í tímum

Eðlis- og efnavísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Átti sig á hringrás vatnsins, að sama vatnið er notað aftur og aftur
- Skilji að allar lífverur eiga sér ákveðna lífsferla sem ganga hring eftir hring eða í spirál
- Viti að plöntur eru undirstaða lífs á jörðu og veita dýrum og mönnum bæði fæðu og súrefni
- Viti að allt efni er samsett úr frumefnum sem eru á stöðugri ferð úr einu efnasambandinu í annað
- Átti sig á því að úrgangur frá einni lífveru er hráefni fyrir aðra
- Skilji að langmest af orku jarðar kemur frá sólinni
- Viti að jörðin er ekki óendanlega stór heldur er hún takmörkuð að stærð og öll efni því til í takmörkuðu magni og þess vegna eru hringrásir efna nauðsynlegar
- viti að fólk verður að temja sér að lifa í samræmi við hringrásir náttúrunnar og t.d. að endurnýta og endurvinna hluti

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu hringrásir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Samþætting er við samfélags- og stærðfræði og vinna nemendur ýmis verkefni einstaklingslega, í þörum eða hópum
- Notast verður við bókina Komdu og skoðaðu hringrásina

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Tekið er mið af virkni nemenda, vinnubrögðum og frágangi
- Leiðsagnarmat/lokamat

Jarð- og stjörnufræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Skilji hvað áhrif sólarljóss hefur á umhverfi sitt, hitastig og lífríki
- Læri að jörðin er hluti af stóru sólkerfi; reikistjörnum, sól og tunglum
- Átti sig á hreyfingu jarðar, orsökum dags og nætur, árstíða og sjávarfjalla
- Átti sig á því að jörðin er í stöðugri þróun og hefur tekið miklum breytingum á löngum tíma
- Skilji að jörðin er byggð upp af nokkrum lögum og með mismunandi hitastig og þrýsting þegar innar dregur
- Átti sig á dægra- og árstíðaskipti við hreyfingu sólar og jarðar

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu himingeiminn
- Komdu og skoðaðu landakort
- Kostuleg kort
- Verkefni frá kennara
- Forrit á nams.is

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennst er í lotum og er aðallega notast við söguaðferðina
- Samþætting er við samfélags- og stærðfræði og vinna nemendur ýmis verkefni einstaklingslega, í þörum eða hópum
- Notast verður við bækurnar Komdu og skoðaðu himingeiminn og Komdu og skoðaðu landakort

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Tekið er mið af virkni nemenda, vinnubrögðum og frágangi
- Skrifleg umsögn í lok annar
- Leiðsagnarmat

Lífvísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Ræði um lífsskilyrði á öðrum plánetum og tunglinu
- Ræði um geimferðir út frá sögu tunglferða mannsins, mögulegri þróun og tækninotkun
- Þekki til upphafs og þróunar mannsins

- Átti sig á að til hafa verið fjölmörg mismunandi menningarsvæði í heiminum hvert með sína siði og venjur og ólíka stjórnunarhætti
- Átti sig á þróun sögunnar allt frá frumstæðum, einangruðum samfélögum manna til nútíma tæknisamfélaga

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu himingeiminn
- Komdu og skoðaðu landnámið
- Verkefni frá kennara
- Efni af mms.is

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennt er í lotum
- Samþætting er við samfélags- og stærðfræði og vinna nemendur ýmis verkefni einstaklingslega, í þörum eða hópum
- Notast verður við bækurnar Komdu og skoðaðu himingeiminn og Komdu og skoðaðu landakort

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður á móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Tekið er mið af virkni nemenda, vinnubrögðum og frágangi
- Leiðsagnarmat
- Lokamat

Umhverfismennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Kynnist loftmyndum og gildi þeirra við landkönnun og kortagerð
- Kynnist aðferðum við að rata og hvernig kort hjálpa til
- Átti sig á því að kort geta verið ónákvæm af ýmsum aðstæðum
- Kynnist mikilvægi korta í daglegu lífi
- Læri að finna ákveðna staði á korti og lönd og höf á hnattlíkani
- Átti sig á að kort geta verið ónákvæm af ýmsum aðstæðum

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu himingeiminn
- Komdu og skoðaðu landakort
- Verkefni frá kennara
- Efni af mms.is

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Kennt er í lotum og er aðallega notast við söguáðferðina*
- *Samþætting er við samfélags- og stærðfræði og vinna nemendur ýmis verkefni einstaklingslega, í þörum eða hópum*
- *Notast verður við bækurnar „Komdu og skoðaðu himingeiminn“ og „Komdu og skoðaðu landakort“*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða*
- *Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Tekið er mið af virkni nemenda, vinnubrögðum og frágangi*
- *Skrifleg umsögn í lok annar*
- *Leiðsagnarmat/lokamat*

5. Samfélagsgreinar

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í samfélagsgreinum í lok námstíma.

a. Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþáttur: Landnám Íslands og víkingaöld

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>
Reynsluheimur: (Umhverfi, samfélag, saga, menning; Hæfni nemanda til að skilja veruleikann:	<ul style="list-style-type: none"> • áttað sig á samhengi orða, athafna og afleiðinga • litið gagnrýnum augum á samfélag sitt • þekkt ólík tímabil í sögu fjölskyldu og þjóðar • þekkt helstu trúarbrögð heims • áttað sig á hvað lýðræði merkir • sett sig í spor annarra • tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi • sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi

5.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 1 kennlustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Öðlist þekkingu á mismunandi siðum og venjum í heiminum, t.d. í borðhaldi og hátíðarhaldi
- Öðlist virðingu fyrir menningu annarra þjóða
- Fáir færi á að glíma við siðferileg vandamál í samskiptum við aðra
- Læri að greina á milli eigin reynslu og reynslu annarra, t.d. með því að bera saman frásögn sína og annars bekkjarfélaga af atburði eða upplifun
- Þjálfist í að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum með því að fást við efni sem tengjast jafnrétti og jafnstöðu og kjarki til að fylgja sannfæringu sinni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Trúarbrögðin okkar
- Ýmis verkefni frá kennurum
- Myndbönd sem tengjast námsefninu

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námsfernið er samþætt við íslensku, byrjendalæsi
- Lestur og umræður
- Markviss málörvun
- Heimildavinna
- Hópvinna og/eða einstaklingsvinna

- Áhersla á myndræna framsetningu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Umsögn er gefin út frá vinnubók nemenda og þátttöku í kennslustundum
- Vinnubók er metin út frá því hversu vel verkefnum er lokið ásamt skrift, vandvirkni og frágangi
- Lokamat

5.2. Jafnrétti og lífsleikni

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 1 kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Læri helstu kurteisi- og umgengnisreglur skólans
- Þekki einkunnarorð skólans: kurteisi – ábyrgð og samvinna og fylgi þeim í hvívetna
- Efli vitund um heilbrigði og hollustu
- Efli samkennd og vináttu
- Opni augu sín fyrir umhverfinu og þeim möguleikum sem náttúran og umhverfið hefur upp á að bjóða
- Geti tjáð tilfinningar sínar og virt tilfinningar annarra
- Læri leiðir til að efla samskiptafærni sína sem felur meðal annars í sér færni í samvinnu, að sýna tillitssemi, að setja sig í spor annarra, hlusta á aðra og sýna kurteisi
- Læri að vinna saman og nýta mismunandi hæfileika innan hópsins við að miðla upplýsingum (einn er góður að semja, annar góður að skrifa, teikna o.s.frv.)
- Geri sér grein fyrir að ekki eru allir eins og tileinki sér þannig virðingu fyrir sérstöðu annarra

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- SMT reglurnar
- Bekkjarfundir
- Ýmis verkefni tengd byrjendalæsi og öðru sem tengist almennum samskiptum

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Með umræðum og bekkjarfundum er reynt að skapa andrúmsloft sem einkennist af alúð og hlýju og skapa þannig góð tengsl innan hópsins og jákvæð samskipti
- Bekkjarreglur verða samdar
- Farið yfir yfirheiti skólans

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Þátttaka í kennslustundum er metin til umsagnar
- Leiðsagnarmat
- Lokamat

5.3. Landfræði, saga, og sam-/þjóðfélagsfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 1 kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru:

- Þekki sögu jarðarinnar og lífs á jörðu, sem er miklu lengri en saga mannsins
- Viti hvernig upphaf og þróun mannsins var
- Átti sig á umfjöllun um tíma og tímatal
- Þekki ólík meningarsvæði á nokkrum stöðum og á mismunandi tíma
- Þekki lífverur sem bárust til landsins með ýmsum hætti og að enn eru nýjar tegundir að bætast í hópinn
- Átti sig á því að náttúran tekur sífelldum breytingum af eigin völdum og af mannavöldum
- Viti hvað jarðlög eru og að með þeim sé hægt að lesa í jarðsögu landsins
- Þekki sögu sína að nokkru leyti frá upphafi og viti að þjóðin er tiltölulega ung
- Viti að landnámsmenn námu land eftir sérstökum reglum
- Átti sig á því að menn móta og breyta náttúrunni þegar þeir nýta hana
- Gefi vísbendingar um líf og störf fólks áður fyrr um fornminjar

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu landámið
- Komdu og skoðaðu landakortið
- Ýmis verkefni og ítarefni frá kennurum
- Ýmis verkefni af mms.is.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námsefnið er samþætt við íslensku og byrjendalæsi
- Lestur og umræður
- Heimildavinna
- Hópvinna og einstaklingsvinna með áherslu á myndræna framsetningu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Leiðsagnarmat*
- *Umsögn er gefin út frá vinnubók nemenda og þátttöku í kennslustundum*
- *Vinnubók er metin út frá því hversu vel verkefnum er lokið ásamt skrift, vandvirkni og frágangi*
- *Lokamat*

6. Skólaípróttir

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í skólaípróttum í lok námstíma. Þau byggjast á (a) viðmiðum og (b) umsögnum til að meta viðmiðin sem liggja til grundvallar námsmati í lok annar.

a. Viðmið um námshæfni í skólaípróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispáttur	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 4. bekk Við lok árgangs geti nemandi
Heilsa og velferð	<ul style="list-style-type: none"> • fylgt reglum í búningsklefa • tekið þátt í leikjum og leikrænum æfingum sem efla líkamspól, styrk, hraða og viðbragð • notað hugtök sem tengjast sundi og ípróttum • aukið líkamshreysti sína og þrek • haft vald á helstu grunnhreyfingum
Hreyfing og afkastageta	<ul style="list-style-type: none"> • sýnt jákvætt viðhorf og virkni í sundtímum • sýnt jákvætt viðhorf og virkni í ípróttatímum • haft skiling á grunnreglum leikja og hinna ýmsu ípróttagreina • þekkt hinar ýmsu sundaðferðir og sundleiki • gert æfingar sem reyna á loftháð þol • gert fjölbreyttar æfingar sem reyna á allan líkamann • synt 25 m bringusund • synt 25 m skriðsund • synt 16 m baksund • synt 16 m skólabaksund • synt flugsund fótatök • stungið sér úr kropstöðu af bakka
Félagslegir þættir og samvinna	<ul style="list-style-type: none"> • sýnt samnemendum virðingu • sýnt kennara/starfsfólki virðingu • farið eftir leikreglum
Öryggi og skipulag	<ul style="list-style-type: none"> • farið eftir fyrirmælum • farið eftir reglum sem snúa að umgengni í ípróttamannvirkjum, ípróttahúsum og sundstöðum • umgengist áhöld og tæki á öruggan hátt • mætt með ípróttaföt • mætt með sundföt

c. Grunnþættir menntunar í skólaíþróttum

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í skólaíþróttum:

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar Að nemandi
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> taki þátt í leikjum og/eða stundi íþróttir með ánægju og félagsleg samskipti að leiðarljósi, ásamt því að efla almennt líkamshreysti hafi grunnþekkingu á mikilvægi góðrar næringar
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> hafi rétt til þátttöku í íþróttum til jafns við aðra hafi fengið kynningu á sem flestum íþróttagreinum
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> hafi fengið tækifæri til að kjósa með lýðræðislegri kosningu um val á hreyfingu/leik í skólaíþróttum/sundi, þar sem hann fær tækifæri til að hafa áhrif á skipulagið hafi jafnan rétt á við aðra að stunda hreyfingu a.m.k. 3 sinnum í viku í 40 mín. í senn
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri til að ræða um mikilvægi hreyfingar fyrir líkamlega og andlega heilsu og vellíðan þekki heiti helstu líkamshluta tileinki sér réttar reglur í leikjum og geti skorið úr ágreiningi ef upp kemur tileinki sér almennar reglur íþróttamannvirkja tekið þátt í leikjum sem styrkja samvinnu og samskipti nemenda
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri til að velja leik eða hreyfingu sem honum finnst áhugaverð og skemmtileg þjálfist í því að fara rólega af stað í upphafi reglubundinnar hreyfingar og einnig í lok æfingar og skilji hvers vegna hafi jákvæða upplifun af íþróttaiðkun hafi ánægju af því að hreyfa sig reglulega sé meðvitaður um gildi æfinga sem stundaðar eru í íþróttatímum
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> sé kennt að leita leiða til að virkja sinn eigin sköpunarkraft hafi skoðun á því sem hann er að gera hverju sinni og taki sjálfstæðar ákvarðanir

6.1. Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: Tvær 40 mínútna kennslustundir að jafnaði á viku yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1; **Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska**
 - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Viðfangsefni 2; **Rytmískar leikfimiæfingar**

- Með bolta, hringi, sippubönd, bönd, keilur
- Án smááhalda
- Viðfangsefni 3; **Áhaldafimleikar**
 - Gólfæfingar, stökk, sveiflur, klifur, róla sér, svífa um gangandi
- Viðfangsefni 4; **Leikir**
 - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, samvinnuleikir, hugmyndaleikir, ratleikir
- Viðfangsefni 5; **Frjálsíþróttir**
 - Hlaup, hindranahlaup, stökk, köst
- Viðfangsefni 6; **Sértækir námsþættir**
 - Skólamót í leikjum, íþróttagreinum, frjálsíþróttum eða sundi, ratleikjamót, skólaþrekmót, gönguferðir, skíðaferðir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1 : **Áhöld í íþróttasal**
 - **Minni áhöld:** Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur
 - **Stærri áhöld:** Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet
- Námsgagn 2 : **Áhöld í skóla og á skólalóð**
 - **Minni áhöld:** Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur
 - **Stærri áhöld:** Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið 1: **Kennsla í íþróttahúsi**
 - **Íþróttasalur**
- Leið 2: **Kennsla utanhúss**
 - **Skólalóð**
- Leið 3: **Kennsla heima**
 - **Unnið er með skipulag þjálfunar (hreyfingar) í ákveðinn tíma**
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluár

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðferð 1: **Kennsluaðferðir**
 - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaráfingar, námsleikir, verkstæðiskennsla (stöðvaþjálfun), áfangaðþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, leitaraðferðir, kannanir, hópinnubrögð, frásögn og sagnalist, sjónsköpun, hugarflug, leikræn tjáning, sviðsetning, söguaðferð
- Aðferð 2: **Kennsluaðferðir og leiðir**
 - I-Pad og tengd tækni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Leiðsagnarmat / Lokamat
 - Leið 1: **Heilsa og velferð;**
 - Námsmat
 - Dagleg hreyfing (eyðublað)
 - Framfarir
 - Leið 2: **Hreyfing og afkastageta;**
 - Námsmat
 - Færni- og afkastagetupróf
 - 3 mín. Hlaup
 - Sipp
 - Langstökk
 - Snerpuþróf
 - Leið 3: **Félagslegir þættir og samvinna;**
 - Námsmat
 - Virkni í kennslustundum
 - Leið 4: **Öryggi og skipulag;**
 - Námsmat
 - Að fara eftir reglum, m.a. öryggisreglum í íþróttahúsi
 - Að fylgja fyrirmælum kennara og starfsmanna
- b. Náms hæfni:
 - Leið 1: Útfærsla

6.2. Sund

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir skólaárið.

Áhersla er lögð á að nemandi þjálfist og öðlist aukna færni í mismunandi sundaðferðum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1; **Leikir**
 - Að nemandi þjálfist í boltaleikjum, hlaupa- og viðbragðsleikjum, kaffleikjum og fjölbreyttum samvinnuleikjum
 - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
 - Að nemandi læri að bera virðingu fyrir þörfum og getu samnemenda.
 - Að nemandi fái tækifæri til að bæta félagsþroska sinn og samskiptahæfni
- Viðfangsefni 2; **Bringusund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga
 - Að nemandi geti synt 25 m bringusund
- Viðfangsefni 3; **Skólabaksund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga
 - Að nemandi geti synt 16 m skólabaksund

- Viðfangsefni 4; **Skriðsund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga
 - Að nemandi geti synt 25 m skriðsund
- Viðfangsefni 5; **Baksund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga
 - Að nemandi geti synt 16 m baksund
- Viðfangsefni 6; **Flugsund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samspili grunnhreyfinga
 - Að nemandi geti synt flugsundsfótatök
- Viðfangsefni 7; **Stunga**
 - Að nemandi geti stungið sér úr kropstöðu af bakka eða stiga

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1; **Áhöld í sundlaug**
 - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið 1: **Kennsla fer fram í**
 - Ásvallalaug
 - Suðurbæjarlaug
 - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluár
- Leið 2: **Heimanám (foreldrar)**
 - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðferð 1: **Kennsluáðferðir**
 - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópvinna, samvinna, sköpun
- Aðferð 2: **Kennsluáðferðir og leiðir**
 - IPad og tengd tækni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Leiðsagnarmat / lokamat

a. Lykilhæfni:

- Leið 1: **Heilsa og velferð;**
 - Námsmat
 - Framfarir
- Leið 2: **Hreyfing og afkastageta;**

- Námsmat
 - Tæknileg útfærsla sundaðferða
 - 4. sundstig
 - Leið 3: **Félagslegir þættir og samvinna;**
 - Námsmat
 - Virkni í kennslustundum
 - Viðhorf og áhugi
 - Leið 4: **Öryggi og skipulag;**
 - Námsmat
 - Að fara eftir reglum.
- b. Náms hæfni:
- Leið 1: Útfærsla

7. Stærðfræði

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í stærðfræði í lok námstíma.

a. Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði Við lok árgangs geti nemandi:
Að geta spurt og svarað með stærðfræði:	<ul style="list-style-type: none"> • leyst orðadæmi • sagt frá verkefnum og niðurstöðum og rökstutt þær • lesið úr myndritum sem tengjast umhverfi og daglegu lífi
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar:	<ul style="list-style-type: none"> • túlkað og notað einföld stærðfræðiták • nýtt sér vasareikni og önnur hjálpargögn
Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar:	<ul style="list-style-type: none"> • gert sér grein fyrir verðgildi peninga • unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna
Tölur og reikningur:	<ul style="list-style-type: none"> • dregið frá tölur allt að 1000 • lagt saman tölur allt að 1000 • unnið með tölur upp í 1000 • kunnað allar margföldunartöflur • margfaldað einföld dæmi • deilt tölum • flokkað tölur í sætiskerfi • flokkað tölur í einingu • flokkað tölur í tug • flokkað tölur í hundrað • flokkað tölur í þúsund • námundað að næsta tug, hundraði og þúsund • notað hugarreikning
Algebra:	<ul style="list-style-type: none"> • fundið óþekkta stærð í jöfnu • unnið með mynstur og spáð fyrir um framhald
Rúmfræði og mælingar:	<ul style="list-style-type: none"> • þekkt algengustu form í rúmfræði • þekkt þvermál • þekkt ummál • þekkt flatarmál • þekkt einföld brot og hlutföll • kunnað á skífuklukku • kunnað á stafræna klukku • speglað og hliðrað • þekkt hnitakerfið • lesið af hitamæli • þekkt metrakerfið og helstu mælieiningar

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði Við lok árgangs geti nemandi:
Tölfræði og líkindi:	<ul style="list-style-type: none"> • gert einfaldar kannanir og tilraunir • safnað upplýsingum og gögnum og flokkað í hentuga flokka • sett upplýsingar fram í töflu og útskýrt niðurstöður • lesið úr einföldum myndritum

7.0. Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 5 kennslustundir á viku að jafnaði yfir heilt skólaár.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Kunna og þekkja hugtökin summa, mismunur, plúsheiti, mínusheiti og faldheiti*
- *Samlagning, geyma fyrir tug og hundrað*
- *Frádráttur, að taka til láns*
- *Grunnatriði margföldunar og deilingar*
- *Frumatriði tölfræði (súlurit)*
- *Hnitakerfi*
- *Kort og gröf*
- *Meðferð talna; eining, tugur, hundrað og þúsund*
- *Metrakerfið*
- *Þyngdarmælingar*
- *Rúmmál*
- *Rúmfræði*
- *Mæla svæði*
- *Snúningur*
- *Speglun*
- *Klukkan*
- *Lausnamengi*
- *Almenn brot*
- *Ferlar*
- *Peningar*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Sproti 4a og 4b; nemendabækur og vinnubækur*
- *Vasareiknir 2-3*
- *Við stefnum á deilingu og margföldun, ljósrit*
- *Í undirdjúpunum – margföldun og deiling, ljósrit*
- *Ýmis verkefni og þrautalausnir frá kennara*
- *Gagnvirkar stærðfræðisiður á netinu*
- *Kostuleg kort og gröf*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur leysa verkefni ýmist einstaklingslega, í þörum og/eða hópum
- Ýmis hjálpargögn verða notuð s.s. talnagrindur, kubbar, kennsluþeningar og vasareiknar
- Aukin áhersla verður á umræður um aðferðir og orðadæmi

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur nái tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Kannanir eru lagðar fyrir við lok hvers kafl.
- Próf í lok annar (haust og vor)
- Leiðsagnarmat
- Lokamat

7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- ræði stærðfræði og geri sér grein fyrir hugsun sinni bæði skriflega og munnlega
- þjálfist í að spyrja spurninga til að öðlast betri skiling á efninu
- notað tölur og einfalda útreikninga til að rökstyðja mál sitt
- útskýrt með hjálp stærðfræðinnar eigin notað áþreifanlega hluti eins og kubba, sætisgildiskubba, fingur sína eða peninga
- lesið og skilið stærðfræðiverkefni eins og þau koma fyrir í orðadæmum og einföldum textaverkefnum
- lesið hin stærðfræðilegu tákni, tölustafina og viti hvernig þeir eru settir saman til að tákna tveggja og þriggja stafa tölur
- gert kannanir og leyst verkefni sem tengjast raunverulegum hversdagslegum aðstæðum
- notað vasareikni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Sproti 4a og 4b; nemendabækur og vinnubækur*
- *Vasareiknir 2-3*
- *Við stefnum á deilingu og margföldun*
- *Í undirdjúpunum – margföldun og deiling*
- *Ýmis verkefni og þrautalausnir frá kennara*
- *Gagnvirkar stærðfræðisiður á netinu*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur leysa verkefni ýmist einstaklingslega, í þörum og/eða hópum
- Ýmis hjálpargögn verða notuð s.s. talnagrindur, kubbar, kennsluþeningar og vasareiknar

- *Aukin áhersla verður á umræður um aðferðir og orðadæmi*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða*
- *Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Leiðsagnarmat*
- *Lokamat*

7.2. Tölur, reikningur og algebra

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- að lesa, skrifa og raða tölum upp í 1000
- að skipta einingum í tugi og tugum í hundrað
- að telja áfram og aftur á bak
- samlagningu, geyma yfir tug og hundrað
- um almenn brot sem hluta af heild
- um algeng og jafngild brot
- að tákna þriggja og fjögurra stafa tölu á mismunandi vegu
- að skipta tölu upp í þúsund, hundrað, tugi og einingar
- um sætiskerfið og menningarlegan uppruna þess
- að þróa eigin reikningsaðferðir við að leggja saman og draga frá með þriggja og fjögurra stafa tölum
- að staðsetja tölu á talnalínunni og nota talnalínu til hjálpar
- að leysa hagnýt verkefni
- að námunda tölur að næsta tug eða hundraði
- grunnatriði margföldunar og deilingar
- um margföldun sem endurtekna samlagningu
- allar margföldunartöflurnar
- um deilingu við ýmsar hversdagslegar aðstæður
- um tengslin milli margföldunar og deilingar
- að þekkja einföld talnamynstur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Sproti 4a og 4b; nemendabækur og vinnubækur*
- *Vasareiknir 2-3*
- *Við stefnum á deilingu og margföldun*
- *Í undirdjúpunum – margföldun og deiling*
- *Ýmis verkefni og þrautalausnir frá kennara*

- *Gagnvirkar stærðfræðisiður á netinu*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Nemendur leysa verkefni ýmist einstaklingslega, í þörum og/eða hópum*
- *Ýmis hjálþargögn verða notuð s.s. talnagrindur, kubbar, kennslupeningar og vasareiknar*
- *Aukin áhersla verður á umræður um aðferðir og orðadæmi*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða*
- *Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Kannanir eru lagðar fyrir við lok hvers kafla*
- *Próf í lok annar (haust og vor)*
- *Leiðsagnarmat*
- *Lokamat*

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- að þekkja og lýsa einkennum tví- og þrívíðra forma
- að búa til og kynnast teikningum af þrívíðum rúmfræðiformum
- á hnitakerfi, kort og gröf
- hvernig þeir finna út rúmmál hluta
- um speglun, að búa til samhverfar myndir og finna spegilása
- að þekkja rétt horn, hvöss horn og gleið horn
- að búa til og rannsaka einföld mynstur úr rúmfræðilegum formum
- að staðsetja hlut eða mynd í rúðuneti
- að áætla, mæla og bera saman stærðir í sambandi við lengd, þyngd, flatarmál og rúmmál
- að nota mismunandi mælieiningar og mælingaraðferðir
- að nota staðlaðar lengdareiningar
- að telja hve margir teningar rúmast í mynd
- að lesa af klukku og skrá tímasetningu, á klukkuskífu og á stafrænan hátt
- um skiptingu sólarhringsins
- að mæla tímann í mínútum
- að þekkja íslenska mynt og nota hana við kaup og sölu
- að safna saman og flokka einföld gögn í hentuga flokka
- frumatriði í tölfræði (súlurit)
- að nota almenn brot, lausnamengi og ferla

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Sproti 4a og 4b; nemendabækur og vinnubækur*
- *Vasareiknir 2-3*
- *Við stefnum á deilingu og margföldun*
- *Í undirdjúpunum – margföldun og deiling*
- *Ýmis verkefni og þrautalausnir frá kennara*
- *Gagnvirkar stærðfræðisiður á netinu*
- *Kostuleg kort og gröf*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Nemendur leysa verkefni ýmist einstaklingslega, í þörum og/eða hópum*
- *Ýmis hjálpargögn verða notuð s.s. talnagrindur, kubbar, kennsluþeningar og vasareiknar*
- *Aukin áhersla verður á umræður um aðferðir og orðadæmi*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða*
Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Kannanir eru lagðar fyrir við lok hvers kafla*
- *Leiðsagnarmat*
- *Lokamat*

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í upplýsinga- og tæknimennt í lok námstíma.

a. Viðmið um námshæfni

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í upplýsinga- og tæknimennt Við lok árgangs geti nemandi:
Vinnulag og vinnubrögð:	<ul style="list-style-type: none"> • skráð sig inn á tölvu með lykilorði • nýtt upplýsingarver sér til gangs og ánægju, s.s. til lesturs, hlustunar og leitarnáms • nýtt sér rafrænt námsefni • sýnt nokkuð sjálfstæði í vinnubrögðum með leiðsögn • nýtt sér mismunandi tæknibúnað á fjölbreyttan hátt • sett upp einfalt skjal í ritvinnslu • beitt nokkuð réttri fingrasetningu • setið rétt við tölvu • látið mynd við texta, stækkað hana og minnkað
Upplýsingaöflun og úrvinnsla:	<ul style="list-style-type: none"> • leitað eftir efnisorðum á vef (notað leitarvélar) • nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni • nýtt hugbúnað og forrit við einfalda uppsetningu ritsmíða
Tækni og búnaður:	<ul style="list-style-type: none"> • þekkt hugbúnað/forrit sem notuð eru við myndvinnslu
Sköpun og miðlun:	<ul style="list-style-type: none"> • notað hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á einfaldan hátt
Siðferði og öryggismál:	<ul style="list-style-type: none"> • sýnt ábyrgð á meðferð upplýsinga • þekkt helstu reglur um örugga netnotkun, netorðin fimm (SAFT)

8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 1 kennlustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- fari reglulega á bókasafnið
- kunni á útlánakerfi safnsins og fái reglulega lánaðar bækur
- fari eftir umgengisreglum sem gilda á bókasafninu
- þekki ýmsar greinar bókmennta
- þekki nokkra íslenska og erlenda barnabókahöfunda og verk þeirra
- átti sig á mismunandi flokkun sagna
- viti að fræðiheiti á skólasafni eru flokkuð eftir ákveðnu kerfi
- fái kynningu á barnabókahöfundum og verkum þeirra
- átti sig á muninum á skáldsögum og fræðiefni og viti hvar gögnin eru geymd á safninu

- Þjálfist í að nota stafrófið
- geti leitað heimilda í bókum og unnið úr þeim á skipulegan hátt
- viti hvað hugtakið höfundarréttur merkir
- Þjálfist í að skrá heimildir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verkefni tekin saman af safnkennara
- Skólasafnið sjálf

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendum er kennt hvernig bókum er raðað á söfnum og hver munurinn er á uppröðun fræðiritra og skáldsagna
- Lesið er upp úr skáldsögum, höfundar þeirra kynntir og rætt um mismunandi gerðir bókmennta um leið og lesið er upp úr slíkum bókum
- Skoðaðar eru bæði fræðibækur og skáldsögur og unnið er með mismunandi texta
- Nemendur fá lánaðar bækur til að lesa í kennslustofu eða heima

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tökum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður á mótis við getu nemanda og þeim gefin verkefni sem hæfir getu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:
Námshæfni:

- Leiðsagnarmat / lokamat
- Vinnusemi, sjálfstæði og áhugi
- Umgengni nemenda er metin til umsagnar

8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 1 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru:

- tileinki sér rétta líkamsbeitingu við innslátt á texta
- átti sig á hvernig lykllaborð skiptist í hægri og vinstri hluta
- þekki grunnskipanir í ritvinnslu
- geti ritað texta í ritvinnslu
- læri rétta fingrasetningu
- kunni að nota ákveðna sérlykla á lykllaborði
- geti vistað skjöl og náð í vistuð skjöl á hörðum diskum
- geti notað vefinn sér til upplýsingaöflunar

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Vefsíðan mms.is

- Ritvinnsluforrit
- Ýmis kennsluforrit og vefsíður

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lögð er áhersla á að nemendur læri að nota veraldarvefinn sér til upplýsingaöflunar og læri einfaldar aðgerðir við notkun á stýrikerfi tölvunnar
- Kenndar eru grunnskipanir í ritvinnslu
- Kennslu- og leikjaforrit eru stór þáttur í tölvunámi í 4. bekk.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Tekið er tillit til þess að nemendur ná tókum á námsefninu á mismunandi hraða
- Komið verður til móts við getu nemanda og þeim gefin verkefni við hæfi

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Vinnusemi, sjálfstæði og áhugi
- Umgengni nemenda er metin til umsagnar
- Leiðsagnarmat / lokamat